

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Deres ref:

Vår ref: oby

Dato: 13.11.2013

Statnett SF – søknad om dispensasjon fra konsesjonsvilkårene for bruk av reservekraftverket på Nyhamna og NVEs innstilling til søknaden

Det vises til høringsbrev datert 15. oktober 2013 vedrørende ovennevnte fra Olje- og energidepartementet. Nedenfor følger Norsk Industris kommentarer til Statnetts søknad.

Bakgrunn

1. Reservekraftverkene på Nyhamna og Tjeldbergodden ble bygget for å håndtere situasjoner med kraftunderskudd i Midt-Norge, som et såkalt SAKS tiltak. Tiltaket førte til ca 15 prosent økning av inntektsramma for Statnett. Tiltaket finansieres av kraftforbrukerne over sentralnettтарiffen. Det hører i denne sammenheng med til historien at det i realiteten ble sagt nei til permanent ny kraftproduksjon i dette området i og med at gasskraftverket til Industrikraft Møre fikk konsesjon med krav om CO₂-rensing fra dag en. I 2010 ble vilkårene for reservekraftverkene utvidet til å omfatte bruk av reservekraftverkene ved driftsforstyrrelser og i vanskelige driftssituasjoner i vintersesongen fram til linjen Ørskog-Sogndal er idriftsatt, for å motvirke tvangsmessig utkobling av forbruk. Endringen innebar at reservekraftverkene kan redusere alvorlige konsekvenser for kraftforsyningen i landsdelen ved for eksempel store ledningsutfall eller alvorlig effektmangel.
2. Statnett søker nå om endrede konsesjonsvilkår slik at reservekraftverket på Nyhamna kan benyttes ved "planlagte og ikke-planlagte hendelser på 420 kV kraftledningen Viklandet- Fræna, eller de tilknyttede stasjonene Viklandet og Fræna, som fører til utkobling av overføring, og hvor det ikke er mulig å koordinere utkoblingen med planlagt driftsstans på Ormen Lange anlegget. Det søkes om at dispensasjonen gis varighet inntil 420 kV kraftledning Ørskog-Sogndal er satt i drift."
3. Statnett har siden Ormen Lange kom i drift hatt i underkant av 300 millioner kroner i KILE-kostnader. Endrede konsesjonsvilkår for reservekraftverket antas å redusere KILE-kostnadene betydelig.
4. Det har over tid vært drøftinger mellom Istad, Statnett og Shell om kraftforsyningen til Nyhamna ifm utvidelse av gassprosessanlegget. Konklusjonen fra Shells side i konsekvensutredningen av 2012 er at forsyningssikkerheten er akseptabel også med tanke på utvidelsen. Olje- og energidepartementet har satt i gang et arbeid ledet av Ormen Langes operatør Shell sammen med Statnett for å utrede en langsiktig løsning for sikker kraftforsyning av Ormen Lange, med frist 1. juli 2014. Linjen 420 kV Fræna – Viklandet ble i all hovedsak bygget ut for å legge til rette for Ormen-Lange-anlegget. Kraftlinja inngår i sentralnettet og kostnadene dekkes gjennom tariffen.

Norsk Industris kommentarer

For den kraftintensive industrien er en sikker kraftforsyning med en effektiv og kostnadsriktig utbygging av kraftnettet i hele landet et svært viktig anliggende. Midt-Norge har lenge vært et krevende forsyningsområde der en i påvente av permanente løsninger har valgt å ty til etablering av to reservekraftverk. Norsk Industri har ment at disse to reservekraftverkene har representert en unødig kostbar løsning for nettkundene, men likevel nødvendig i fravær av permanente løsninger. Norsk Industri har hevdet at en riktig samfunnsøkonomisk vurdering må sidestille muligheten for å bygge permanent kraftproduksjon med bygging av nytt nett, hvor også investeringstilskudd ("negative anleggsbidrag") fra Statnett til ny kraftproduksjon kunne inngå.

Statnetts søknad reiser prinsipielle spørsmål hva gjelder systemoperatørs og netteiers ansvarsområde og aktuelle virkemidler. Et spørsmål retter seg også til når nettkunde og Statnett/myndighetene synes å ha ulikt syn på nødvendige tiltak for å sikre den forsyningssikkerheten som nettkunden ønsker, og forholdet til gjeldende krav og forskrifter knyttet til leveringskvalitet mv.

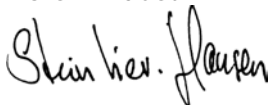
En gjennomføring av Statnetts omsøkte forslag innebærer at sentralnettets og Statnetts risiko for KILE-kostnader avtar. Norsk Industri mener at Statnetts løsning – med utgangspunkt i at reservekraftverkene allerede er etablert - er et riktig tiltak. I lys av at investeringen allerede er gjort er dette generelt viktig og riktig for å redusere de samfunnsmessige omkostningene ved feil i nettet, nødvendig vedlikehold og eventuelle senere oppgraderinger. Norsk Industri er imidlertid opptatt av at det fortsatt skal være en stram regulering av bruken av reservekraftverkene og at markedsbaserte løsninger basert på bud fra aktørene skal anvendes dersom det er mulig for å sikre samme formål til en lavere kostnad. Statnett skal fortsatt ikke agere som en ordinær kraftprodusent. Til sist skal tiltak som sikrer gjenoppretting av normal drift av nettanleggene gjennomføres uten utgrunnet opphold, og driften av reservekraftverket må avsluttes når normaldrift av de aktuelle nettanlegg er etablert.

Statnett har søkt om at dispensasjon skal gis varighet inntil 420 kV Ørskog-Sogndal er satt i drift. Norsk Industri vil bemerke at linjen Ørskog-Sogndal er et tiltak som skal bedre forsyningssikkerheten i Midt-Norge generelt, og er ikke et tiltak ved utfall for linjen Viklandet-Fræna, noe også NVE omtaler i sin innstilling.

Oppsummering

Gitt situasjonen knyttet til forsyningssikkerheten i Midt-Norge og at det er investert i reservekraftverk på Nyhamna, mener Norsk Industri at Statnetts forslag bør gjennomføres.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Stein Lier-Hansen
Adm. dir.